ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1709
Ημερομ. Κατάθεσης: 23/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
ΒΟΥΛΕΥΤΡΙΑ Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Αθήνα, 23.11.2026

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς:
- **Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων**
- **Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών**

Θέμα: «Απροστάτευτοι για τρίτη συνεχόμενη χρονιά οι φασολοπαραγωγοί των Πρεσπών – Άμεση καταγραφή των ζημιών και οικονομική στήριξη για τη διάσωση της εμβληματικής καλλιέργειας»

Η φασολοκαλλιέργεια αποτελεί την κύρια οικονομική δραστηριότητα της περιοχής των Πρεσπών, στηρίζοντας την τοπική οικονομία, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή ενός ακριτικού Δήμου με μικρό και διαρκώς συρρικνούμενο πληθυσμό. Τα φασόλια Πρεσπών, ως προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), αποτελούν ένα ιδιαίτερα σημαντικό αγροτικό προϊόν για την περιοχή, με ξεχωριστή ποιότητα και αναγνωρισιμότητα.

Ωστόσο, οι παραγωγοί βρίσκονται πλέον αντιμέτωποι με μια παρατεταμένη κρίση, καθώς για τρίτη συνεχόμενη χρονιά καταγράφονται σοβαρές απώλειες στην παραγωγή, εξαιτίας των επιπτώσεων των ακραίων καιρικών συνθηκών και της κλιματικής κρίσης.

Σύμφωνα με την από 21.10.2026 επιστολή του Δημάρχου Πρεσπών προς τους αρμόδιους Υπουργούς και τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ, η φετινή συγκομιδή των μεγαλόσπερμων φασολιών (γιγάντων, ελεφάντων και πλακέ) αποδεικνύεται ιδιαίτερα μειωμένη. Με βάση τις πρώτες εκτιμήσεις του Δήμου και του Αγροτικού Συνεταιρισμού, η εμπορεύσιμη παραγωγή υπολείπεται κατά περίπου 50% της αναμενόμενης, ενώ η μείωση αφορά τόσο την απόδοση ανά στρέμμα όσο και την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος.

Η φετινή απώλεια έρχεται να προστεθεί στις καταστροφές των προηγούμενων ετών. Ειδικότερα, το 2024 οι ζημιές έφτασαν το 80-85% στους γίγαντες και το 95% στα πλακέ, ενώ το 2025 ο καύσωνας στην ανθοφορία και οι βροχοπτώσεις κατά τη συγκομιδή προκάλεσαν σημαντική μείωση τόσο της παραγωγής όσο και της ποιότητας. Η επαναλαμβανόμενη αυτή κατάσταση έχει οδηγήσει πολλούς παραγωγούς σε οικονομικό αδιέξοδο, με αρκετούς να εξετάζουν ακόμη και την εγκατάλειψη της καλλιέργειας.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι το κόστος καλλιέργειας ανέρχεται περίπου στα 850 ευρώ ανά στρέμμα, με αποτέλεσμα οι απώλειες της φετινής χρονιάς να μην καλύπτουν ούτε τα έξοδα παραγωγής, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων.

Την ίδια στιγμή, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο ασφάλισης της φυτικής παραγωγής από τον ΕΛΓΑ αποδεικνύεται ανεπαρκές για την αντιμετώπιση των νέων κλιματικών συνθηκών και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της φασολοκαλλιέργειας των Πρεσπών.

Όπως επισημαίνει ο Δήμος, οι ζημιές από τις υψηλές θερμοκρασίες αναγνωρίζονται ασφαλιστικά μόνο όταν η θερμοκρασία υπερβαίνει τους 40°C, ενώ η ανθόπτωση και η καρπόδεση επηρεάζονται ήδη από θερμοκρασίες 30-32°C. Παράλληλα, δεν αποζημιώνεται επαρκώς η ποιοτική υποβάθμιση του προϊόντος, ενώ ο ΕΛΓΑ δεν πραγματοποιεί εκτιμήσεις στα φασόλια μετά τις 30 Οκτωβρίου, παρότι η συγκομιδή στην περιοχή πραγματοποιείται συχνά έως και τον Νοέμβριο.

Πρόκειται για κενά που αφήνουν ουσιαστικά ακάλυπτη μια παραγωγή ιδιαίτερα ευάλωτη στις νέες κλιματολογικές συνθήκες, μεταφέροντας το σύνολο σχεδόν του οικονομικού κινδύνου στους ίδιους τους παραγωγούς.

Δεν είναι η πρώτη φορά που αναδεικνύουμε το συγκεκριμένο ζήτημα. Αντιθέτως, έχουμε επανειλημμένα φέρει στη Βουλή τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φασολοπαραγωγοί των Πρεσπών και την ανάγκη ουσιαστικής προστασίας της εμβληματικής αυτής καλλιέργειας.

Ήδη από τις 29 Ιουλίου 2021, με κοινοβουλευτική ερώτηση, με θέμα "Άμεσες αποζημιώσεις προς τους φασολοπαραγωγούς της Πρέσπας λόγω της καταστροφής από τον καύσωνα", αναδείξαμε τις σοβαρές επιπτώσεις των υψηλών θερμοκρασιών στην ανθοφορία και την καρπόδεση των φασολιών, επισημαίνοντας τις αδυναμίες του Κανονισμού του ΕΛΓΑ και ζητώντας την άμεση καταγραφή και αποζημίωση των ζημιών.

Έπειτα, στις 11 Νοεμβρίου 2025, καταθέσαμε ερώτηση για τον σοβαρό κίνδυνο κατάρρευσης του οικοσυστήματος της Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας και την ανάγκη ολοκληρωμένου σχεδίου προσαρμογής και προστασίας. Στην ερώτηση αυτή επισημαινόταν, μεταξύ άλλων, ότι η εμβληματική καλλιέργεια των φασολιών Πρεσπών βρίσκεται σε οριακή κατάσταση, με τους παραγωγούς να εξαρτώνται διαρκώς από αποζημιώσεις, ενώ υπογραμμιζόταν ότι η κλιματική κρίση απειλεί συνολικά τη βιωσιμότητα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην περιοχή.

Επιπλέον, στις 12 Φεβρουαρίου 2025, με ερώτηση για τα αιτήματα των αγροτοκτηνοτρόφων της Π.Ε. Φλώρινας, επαναφέραμε την ανάγκη αναθεώρησης του Κανονισμού του ΕΛΓΑ και ουσιαστικής στήριξης των παραγωγών.

Παρά τις επανειλημμένες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις, τα προβλήματα παραμένουν και επιδεινώνονται, με τους φασολοπαραγωγούς των Πρεσπών να βρίσκονται για τρίτη συνεχόμενη χρονιά αντιμέτωποι με σημαντικές απώλειες, χωρίς ένα αποτελεσματικό και προσαρμοσμένο στις νέες κλιματικές συνθήκες σύστημα ασφαλιστικής προστασίας.

Ο Δήμος Πρεσπών ζητά την άμεση καταγραφή των ζημιών, την επιστημονική διερεύνηση των αιτίων τους, την ένταξη των πληγέντων παραγωγών σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), εφόσον τεκμηριωθεί το σχετικό κλιματικό αίτιο, καθώς και τη χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis), με στόχο την αναπλήρωση μέρους του χαμένου εισοδήματος.

Παράλληλα, ζητά την προσαρμογή του Κανονισμού του ΕΛΓΑ, ώστε να καλύπτονται οι ζημιές που προκαλούνται από παρατεταμένες υψηλές θερμοκρασίες, η ποιοτική υποβάθμιση του προϊόντος και η πραγματική διάρκεια της συγκομιδής των μεγαλόσπερμων φασολιών.

Με βάση τα παραπάνω, **ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:**

1. **Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί τα αρμόδια όργανα του ΕΛΓΑ μετά την επιστολή του Δήμου Πρεσπών της 21ης Οκτωβρίου 2026; Έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή και εκτίμηση των ζημιών στη φετινή παραγωγή και, εάν όχι, για ποιον λόγο δεν πραγματοποιήθηκε εγκαίρως, δεδομένου ότι είχε ζητηθεί να προηγηθεί της 30ής Οκτωβρίου;**

2. **Προτίθεστε να προχωρήσετε στην οικονομική ενίσχυση των πληγέντων φασολοπαραγωγών μέσω του προγράμματος Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), εφόσον τεκμηριωθεί το σχετικό κλιματικό αίτιο, ή μέσω άλλου διαθέσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου; Θα εξεταστεί παράλληλα η χορήγηση ενίσχυσης de minimis για την αναπλήρωση του χαμένου εισοδήματος και την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους παραγωγής;**

3. **Προτίθεστε να προχωρήσετε σε αναθεώρηση του Κανονισμού του ΕΛΓΑ, ώστε να καλύπτονται οι ζημιές που προκαλούνται από παρατεταμένες υψηλές θερμοκρασίες, ακόμη και όταν αυτές δεν υπερβαίνουν τους 40°C, αλλά επηρεάζουν αποδεδειγμένα την ανθοφορία, την καρπόδεση και την παραγωγή των φασολιών;**

4. **Θα προβείτε σε τροποποίηση του ισχύοντος πλαισίου, ώστε να αναγνωρίζεται και να αποζημιώνεται η ποιοτική υποβάθμιση του προϊόντος, όταν αυτή οφείλεται σε ακραίες καιρικές συνθήκες, καθώς και να επεκταθεί η ασφαλιστική περίοδος εκτίμησης των ζημιών πέραν της 31ης Οκτωβρίου, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική περίοδο συγκομιδής των μεγαλόσπερμων φασολιών στις Πρέσπες;**

5. **Προτίθεστε να δρομολογήσετε, σε συνεργασία με επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς, την επιστημονική διερεύνηση των αιτίων που προκαλούν τη μείωση της παραγωγής και την ποιοτική υποβάθμιση των φασολιών, όπως ζητά ο Δήμος Πρεσπών, προκειμένου να τεκμηριωθούν οι επιπτώσεις των νέων κλιματικών συνθηκών στην καλλιέργεια;**

6. **Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου για τη μακροπρόθεσμη προστασία της φασολοκαλλιέργειας των Πρεσπών, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των παραγωγών και να αποτραπεί η εγκατάλειψη μιας εμβληματικής καλλιέργειας που αποτελεί βασικό πυλώνα της τοπικής οικονομίας;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές,

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Δρίτσας Θεόδωρος
Τσακαλώτος Ευκλείδης